

BREV FRÅN EN KRIGSZON

Andrea Dworkin

EN BROSCHYR FRÅN KVINNOFRONTEN

INNEHÅLL

Förord	3
<i>Brev från en krigszon</i> av Andrea Dworkin	
1. Kriget	5
2. Lemlästning	9
3. Konfrontation	15
4. Rasism och sadism	20
5. Yttrandefriheten och pornografin	24
Pornografilagstiftning i Sverige	29
Kvinnofronten	31

Kvinnofronten, nytgåva 2019

”Letters from a War Zone” av Andrea Dworkin, skriven för den tyska feministiska tidningen Emma 1986.

Texten är tidigare utgiven av Kvinnofronten 1989.

Grafisk form: Kvinnofronten. Illustration: Jacky Fleming, jackyfleming.co.uk

Omslag: collage med egna bilder samt bilder från www.freepik.com

ISBN 978-91-978519-9-2

FÖRORD

Ständigt utsätts kvinnor, i alla åldrar och i alla samhällen, för sexualiserat förtryck. Det är allt längs hela skalan från reklamens och mainstreamporrens förnedrande kvinnobilder till sådana våldsamma terrorhandlingar som våldtäkt, kvinnomisshandel och dråp.

Detta är det första häftet i Kvinnofrontens serie *Historiska feministiska texter i nytågva*. Vi vill med det återuppväcka debatten om pornografi som en del av mäns sexualiserade våld mot kvinnor. Den alltför tidigt bortgångna amerikanska poeten, författaren, filosofen och feministiska aktivisten **Andrea Dworkins** text "Brev från en krigszon" är ett starkt och viktigt historiskt debattinlägg, skrivet i den poetiska stil som var just hennes.

Det är smärtsamt att läsa Andrea Dworkins text, precis som det är smärtsamt att se alla exempel på mäns sexualiserade våld och förtryck som vi möter i vardagen. För att orka kämpa mot förtrycket behöver vi kunskap om hur förtrycket fungerar. Vi behöver också känna till historien om tidigare feministers kamp. Men framför allt behöver vi varandras stöd. Kom med i Kvinnofronten!

Kvinnofronten

P.S.

Bilderna i det här häftet är desamma som när vi publicerade texten första gången, 1989, alltså exempel från vår dåvarande krigszon.

FOTO: PETTA ONNE

”Till våra mördade systrar”, 8 mars 1989. I Linköping och Stockholm tände Kvinnofronten ljus i en tyst aktion för de kvinnor som dödas till följd av kvinnomisshandel.

I. KRIGET

Systrar. Jag vet inte vilka ni är eller hur många ni är, men jag ska berätta för er vad jag ska berätta för er vad som hänt oss. Vi var modiga och vi var dumma; några av oss blev förrädare, jag vet inte hur det ska gå. Vi är nu i slutet av 1986 och vi håller på att förlora. Kriget är män mot kvinnor, och landet är USA.

Här blir en kvinna slagen eller misshandlad var 18:e sekund: av sin äkta man eller den man hon lever tillsammans med, inte en psykotisk främling på en bakgata. Förstå mig rätt: kvinnor blir misshandlade av främlingar på bakgator också, men det klassificeras i en annan kategori – som könsneutrala överfall, gatuvåld eller storstadsvåld. Kvinnomisshandel, den intima varianten, är det mest utbredda våldsbrottet i landet, enligt FBI, inte feminister.

Var tredje minut våldtas en kvinna, nästan hälften av våldtäkterna begås av någon kvinnan känner. 44 procent av alla vuxna kvinnor i USA har blivit våldtagna minst en gång. 41 procent (i några studier 71 procent) av våldtäkterna

utförs av två eller flera män, så frågan är egentligen inte hur många våldtäkter, utan hur många gärningsmän. Det beräknas ske ungefär 16 000 nya fall av far-dotterincest varje år, och i den nuvarande generationen barn har 38 procent av flickorna blivit utsatta för sexuella övergrepp. Idag är det bara 7,8 procent av kvinnorna som inte blivit påtvingade någon form av oönskat sex (från överfall till exuella trakasserier).

Detta krig kallar vi hela tiden ett normalt liv. Alla är okunniga om det, ingen vet något, männen menar det inte. I detta krig är det hallickarna, de som producerar pornografi, som är en SS-elit, en elitistisk, sadistisk, militärt organiserad förtrupp. De leder ett effektivt och allt mer omfattande system av utnyttjande och förtryck, där kvinnor och barn, som en lägre stående form av liv, blir offer för en ökande brutalisering. Bara i år kommer detta system att håva in mer än 10 miljarder dollar.

Det har tagit tid för oss att komma till insikt. För nöjes skull

kväver de oss och binder oss som om vi vore slaktdjur och hänger oss i träd och från tak och dörrkarmar och köttkrokar, men många hävdar att de lynchade kvinnorna antagligen gillar det, och vi har ingen rätt att blanda oss i att de (kvinnorna) har en trivsamt stund. För nöjes skull våldtar de oss eller låter andra män, och ibland djur, våldta oss medan de filmar våldtäkterna och visar våldtäkterna på bio eller publicerar dem i tidningar, och de normala männen, som inte är hallickar (som inte vet, inte menar det) betalar pengar för att se filmerna; och vi får höra att hallickarna och de normala männen är fria medborgare i ett fritt samhälle som gör något de är i sin fulla rätt att göra, och att vi bara är pryda, för detta är sex, och riktiga kvinnor har ingenting emot lite våld och dessutom får ju kvinnorna betalt, så vad är det vi bråkar om?

I en så kallad "herrtidning", som såldes i matvaruaffärer och i kiosker skildrades kvinnor som maträtter. "Att binda upp en kalkon på rätt sätt kräver sin man", stod det i bildtexten till den här bilden.

Hallickarna och de normala männen har en grundlag som slår fast att våldtäkt på film är att betrakta som "skyddat ord" eller "yttrandefrihet". Alltså, själva grundlagen säger ju inte precis det – kameran var ju inte ens uppfunnen den gången grundlagen kom till, men de tolkar texten så för att värna om sitt nöje.

De har lagar och domare som kallar det "yttrandefrihet" att kvinnor dinglar i träd. Det finns filmer där kvinnor blir urinerade på, insmorda med avföring, uppskurna, lemlästade, och forskare och politiker kallar det för "yttrandefrihet". Politikerna beklagar det djupt, naturligtvis. Det finns fotografier där kvinnors bröst klämts fast i råttfällor – där saker (inklusive knivar, pistoler, glas) stoppas upp i våra vaginor – där vi blir massvåldtagna, slagna, torterade – och journalister och intellektuella säger: Ja... jo... det är mycket våld mot kvinnor, *men...* Men vad, kuk? Men vi styr landet, fitta.

Om du tänker misshandla en kvinna i USA, så se till att du tar bilder av det. Bilden kommer att bli en bekräftelse på att den misshandel du utförde var ett uttryck för en ståndpunkt, vilket är heligt i ett fritt samhälle. Hey, man, du har ju rätt att inte tycka om kvinnor i en demokrati. Ta den osedvanligt osannolika möj-

På en lapp längst ner i skyltfönstret till porrbutiken står det: "Kvinnlig personal sökes".

ligheten att offret kan sätta fast dig för att ha utövat ett våldsbrott mot henne, då kommer fotografiet fortfarande att vara skyddat av grundlagen, eftersom det kommunicerar så väl. Kvinnan, brutaliteten, smärtan, förödmjukelsen, hennes leende – för du tvingade henne ett le, eller hur? – kan säljas i all evighet till miljoner normala män (de igen) som – enligt den trevliga teorin – har sin sexuella "reningsupplevelse" genom henne. Precis detsamma är för övrigt fallet med "snuff-movies". Du kan tortera och sprätta upp en kvinna, ejakulera i hennes lemlästade livmoder, och även om de skulle kunna sätta dit dig för mord (vilket är en nog så förenklad eufemism), så är filmen lagligt

sett ett *ytrande*. *Ytrande*.

begynnelsen var feminismen primitiv. Om någonting skadade kvinnor var feministerna emot det, inte för det. 1970 ockuperade radikalfeminister det skenbart radikala förlaget *Grove Press*, för att de gav ut pornografi marknadsförd som sexuell frigörelse, och för att de utnyttjade sina kvinnliga anställda.

Förläggaren själv, en framåtsträvande ung revolutionär, antog att den fientliga demonstrationen var iscensatt av CIA. Hans ursprungliga radikalism hindrade honom inte från att tillkalla den osedvanligt brutala New York-polisen, som med våld avlägsnade kvin-

norna och arresterade dem för intrång på förläggarens privata egendom.

Samma år, 1970, tog radikal-feminister också *Rat*, en undergroundblaska som i revolutionens namn hängav sig åt pornografi och manschauvinism – den enda uppmärksamhet kön fick av vänstern.

Porroducenterna, som tänker strategiskt och som faktiskt har helt klart för sig vad de sysslar med, kom snabbt ut med sin reaktion. ”*Dessa brudar är våra naturliga fiender*”, skrev Hugh Hefner i några hemliga anteckningar som feminister fick tag på via sekreterare på *Playboy*. ”*Det är på tiden att vi bekämpar dem... Det jag önskar är en förödande behandling som splittrar och får bort de militanta feministerna en gång för alla.*”

Det han fick var enorma, spontana demonstrationer mot Playboy-klubbar i storstäderna.

Aktivismen mot pornografi fortsatte, organiserad på lokalplanet, fullständigt ihjältigen i media, men likväl en kärna i det feministiska motståndet mot våldtäkt. Grupper som kallades *Kvinnor Mot Våld Mot Kvinnor* bildades på många orter oberoende av varandra. Feminister (utan något känt undantag) definierade

pornografi som kvinnohatande, våldsamt, uppmanande till våldtäkt. Robin Morgan slog fast att pornografi är teorin, våldtäkt är praktiken. Susan Brownmiller, som senare grundade den osedvanligt inflytelserika organisationen *Kvinnor Mot Pornografi*, såg pornografi som kvinnohatspropaganda som uppmuntrade till våldtäkt.

Dessa insikter var inte alls självklara för feminister som långsamt började förstå att våldtäkt hade aspekter av gynocide¹ och terrorism i sig, mot alla kvinnor. Detta var en politisk insikt som *växte fram*, inte inlärd slagord.

---

¹ *Gynocide* = begrepp bildat ur ”*genocide*” (folk-mord) för att visa att våldet mot kvinnor får motsvarande följder.

2. LEMLÄSTNING

Någon gång under 1975 avslöjade tidningar i Chicago och New York att det existerade ”snuff-movies”. Kriminalpoliserna som försökte spåra distributionsapparaten kom fram till att prostituerade, troligen någonstans i Centralamerika, blev torterade, långsamt lemlästade och därefter dödade framför kameran. Kopior av filmerna såldes via den organiserade brottsligheten till privata pornografisamlare i USA.

I februari 1976, bara ett par dagar före Susan B. Anthonys födelsedag², sattes det upp en film som utgav sig för att vara en äkta snuff-movie på en tjugusig premiärbiograf på Times Square. Baldakinen kunde ses över hela Times Square-området, ordet *Snuff* i meterhöga bokstäver i neon, och vid sidan av titeln stod kommentaren: ”Framställd i Sydamerika, där ett liv inte är mycket värt”. På reklamaffischerna som täckte tunnelbanorna var det bil-

der av en kvinnokropp som huggits mitt itu.

Vi kände förtvivlan, raseri, smärta, sorg. Vi demonstrerade varenda kväll. Det regnade varenda kväll. Vi marscherade runt, runt i små cirklar. Vi såg hur män hade bjudit med sig kvinnor på bio. Vi såg hur kvinnorna kom ut igen, fysiskt sjuka, och ändå gå med männen hem. Vi delade ut flygblad. Vi skrek rakt ut i gatuhörnen. En del vandalisering ägde rum: inte nog för att få filmen stoppad. Vi försökte få polisen att stoppa filmen. Vi försökte få allmänna åklagaren att stoppa filmen. Ni anar inte vilken respekt de grabbarna har för yttrandefrihet.

Hallicken som distribuerade filmen kom och såg på vår demonstration och skrattade åt oss. Män på väg in skrattade åt oss. Män som gick förbi skrattade åt oss. Skribenterna i tidningarna skrattade åt oss. Det amerikanska förbundet för medborgerliga rättigheter (*The American Civil Liberties Union* – ACLU)

² Susan B. Anthony (1820-1906), amerikansk feminist och rösträttskämp.

Skyltfönster till porrbutik nedklistrat med affischer mot porr.

förlöjligade oss genom olika talesmän (på den tiden använde de män).

Polisen gick längre än att bara skratta åt oss. De barrikerade ingången med sig själva, pistoler och batonger – för att skydda filmen mot kvinnor. En av dem knuffade mig framför en bil som kom körande rätt emot oss. Tre av demonstranterna arresterades och *låstes in* för att de varit grova i mun mot biografens chef. Enligt den amerikanska grundlagen är grovt språkbruk inte yttrande. Alltså, det är inte så att grovt språk är oskyddat yttrande – det är inte yttrande över huvud taget. Demonstranterna som pratade

använde ett grovt språk som inte var yttrande; lemlästningen i filmen, kniven som skar kvinnan i stycken – det var yttrande. Allt detta måste vi lära oss.

Vi lärde oss naturligtvis mycket. Liv kan vara lättköpt, kunskap är det aldrig. Vi lärde oss att polisen beskyddar egendom och att pornografi är egendom. Vi lärde oss att medborgarrättsfolket gav fan i oss, snälla nån: en kvinna mördad, mordet filmat för att frambringa orgasm, det var yttrande, och de *brydde sig inte ens* om det (det här var innan de hade lärt sig att de måste säga att det är fel att skada

kvinnor). ACLU fick ingen samvetskris.

Allmänna åklagaren gick så långt att han hittade en kvinna som han påstod var filmens ”skådespelerska” för att visa att hon var vid liv. Han höll en presskonferens. Han sa att den enda lag filmen bröt mot var lagen om bedrägeri. Han praktiskt taget utmanade oss att få hallickarna fastsatta för bedrägeri, medan han samtidigt gjorde klart för oss att om filmen hade varit äkta, så hade den inte brutit mot lagen i USA, eftersom mordet skulle ha begåtts någon annanstans.

Så lärde vi oss det. Under den tid *Snuff* visades i New York City hittades flera styckade kvinnolik i East River, och flera prostituerade blev halshuggna. Det lärde vi oss också.

Då vi började protestera mot *Snuff* var de så kallat feministiska advokaterna, många med hjärtat fortfarande åt vänster, på vår sida: ingen kvinna kunde finnas sig i detta. Vi följde hur de radikala manliga advokaterna pressade, hotade, förlöjligade, förolämpade och skrämde dem; och de övergav oss. De drog hem. De kom aldrig tillbaka. Vi såg hur de lärde sig att älska yttrandefriheten högre än kvinnor. Efter att de hade förhärdat sina radikala små hjär-

tan inför *Snuff*, vad skulle någonsin kunna få dem att sätta kvinnor främst igen?

Det skedde stora saker. I november 1978 hölls den allra första feministkonferensen om pornografi i San Fransisco. Den kulminerade i landets första *Ta natten tillbaka*-demonstration: långt över 3 000 kvinnor stängde San Fransiscos porrdistriktet en hel natt. I oktober 1979 marscherade över 5 000 kvinnor och män på Times Square. En dokumentärfilm från marschen visar en man som hade kommit till Times Square för att köpa sex, och hur han såg ut över havet av kvinnor som sträckte sig över tjugo kvarter, och förvirrad och upprörd sa: ”*Jag kan inte hitta en enda jävla kvinna!*”

Året därpå, 1980, gav Linda Marchiano ut boken *Ordeal*.³ Världsberömd under namnet Linda Lovelace, den alldeles särskilda porrdrottningen från filmen *Långt ner i halsen*, avslöjade Marchiano att hon tvingats till prostitution och pornografi genom brutala terrorismetoder. Gängväldtagen, slagen, hållen i sexuellt slaveri av sin hallick/äkta man (som i egenskap av hennes make hade laglig rätt över henne), tvingad till att ha samlag med en hund i en film, utsatt för en utdragen sadism man sällan finner bland Amnesty Internationals politiska fångar, vågade hon över-

---

³ I Sverige fick boken titeln *Skärseld*.

leva, fly och avslöja de män som hade missbrukat henne sexuellt (inklusive *Playboys* Hugh Hefner och *Screws* Al Goldstein). De normala männen (det vill säga porrkonsumenterna) trodde inte på henne; de trodde på *Långt ner i halsen*. Feminister trodde henne. Idag är Marchiano en stark och modig feminist som bekämpar pornografi.

Då jag 1980 läste *Ordeal* förstod jag att varje medborgerlig rättighet som skyddas i lagen i detta land, hade brutits mot Lindas prostituerade kropp. Jag började se gängvåldtäkter, våldtäkt och misshandel i äktenska-

En symbolisk "pappershallick", med porr-tidningar till huvud och händer, brändes på Sergels torg i Stockholm 1986.

pet, prostitution och andra former av sexuellt förtryck som brott mot medborgerliga rättigheter, brott som i pornografin var både inbyggda och satta i system (pornografin kan inte existera utan dem). Det var tydligt att porrproducenterna kränkte kvinnors medborgerliga rättigheter på samma sätt som Ku Klux Klan i det här landet har kränkt de svartas medborgerliga rättigheter. Pornograferna var inhemska terrorister, fast beslutna att med hjälp av våld påtvinga människor födda till kvinnor en underlägsen ställning. Kvinnors andrangsstatus skapades genom sexuellt förtryck; och namnet på hela detta system av kvinnors underordning var *pornografi* – mäns orgasm och sexuella njutning synonymt med kvinnors uttalade sexuella underlägsenhet.

Antingen var vi människor, likvärdiga, medborgare, och i så fall skulle porrproducenterna inte kunna göra vad de gjorde ostraffat, och uppriktigt sagt, med lagligt skydd; eller också var vi underlägsna, inte skyddade av lagen som likvärdiga medborgare, och då kunde hallickarna utöva sin brutalitet mot oss och de normala männen få sitt nöje, hallickarna och deras advokater och de normala männen kunde kalla det "yttrandefrihet" och vi kunde leva i helvetet. Antingen bröt pornograferna och pornografin mot kvinnors med-

Appelltal i samband med en aktion på Sergels Torg i Stockholm 1985.

borgerliga rättigheter, eller så hade kvinnor inga sådana rättigheter.

Jag frågade Catharine A. MacKinnon, som gjort ett banbrytande arbete vad gäller rättsliga processer mot sexuella kränkningar, om vi kunde väcka åtal för brott mot de medborgerliga rättigheterna å Lindas vägnar. Kitty jobbade ihop med mig, Gloria Steinem (en tidigt modig förkämpe för Linda) och flera advokater i mer än ett år för att bygga upp ett åtal för brott mot de medborgerliga rättigheterna. Det visade sig till slut vara omöjligt, eftersom det hade gått för lång tid sedan dessa förbrytelser begåtts mot Linda, och det fanns ingen lag som förbjöd visning av och profitering på de filmer hon varit tvingad att medverka i.

Kitty och jag förtvivlade; Gloria sa att vår tid skulle komma en

gång. Det gjorde den – i Minneapolis den 30 december 1983, då stadsfullmäktige godkände den första lag om mänskliga rättigheter som erkände pornografi som brott mot alla kvinnors mänskliga rättigheter. I Minneapolis, en politiskt progressiv stad, hade pornografi i många år bekämpats som en *klassfråga*. Politikerna hade cyniskt förpassat de så kallade vuxenbokhandlarna till stadens fattiga och svarta distrikt. Våldet mot de redan missgynnade kvinnorna och barnen ökade kraftigt; och kvarteren blev ekonomiskt ödelagda när de laglydiga företagen flyttade därifrån. Lagen om medborgerliga rättigheter i Minneapolis antogs för att fattiga, färgade (särskilt ursprungsbefolkning och svarta) och feminister ställde krav på rättvisa.

*"Ta natten tillbaka!"
Gatuteater på Sergels torg i Stockholm,
vintern 1988.*

3. KONFRONTATION

åt oss innan vi går vidare slå fast följande: sedan 1970, men särskilt efter *Snuff*, hade sammanstötningarna mellan feminister och pornografiproducenter varit konfrontativa: militanta, aggressiva, farliga, provocerande. Vi höll tusentals demonstrationer, en del av dem inne i biosalonger, då till exempel feminister i salongen skrek som fan när en kvinna blev misshandlad på duken. Feministerna avlägsnades med makt av polisen, som ansåg att skriken på filmen var ”*yttrandefrihet*” och att feministernas skrik i salongen var ”störande av ordningen”.

Paroller rullades ut framför dukarna, medan filmerna pågick. Blod hälldes över tidningar och sextillbehör som var konstruerade för att misshandla kvinnor. Civil olydnad, sit-ins, förstörande av tidningar och egendom, fotografering av porrkunder, och även demonstrationer, flygbladsutdelning, brevskrivande till tidskrifter och debattinlägg i offentliga forum, allt detta har vi hållit på med år ut och år in, utan uppehåll. Kvinnor har blivit arresterade

de upprepade gånger: polisen beskyddar alltid porrproducenterna.

Under en rättsak då tre kvinnor var åtalade för två grova förbrytelser och en förseelse för att ha hållt blod över pornografiska tidningar och böcker, sa kvinnorna att de hade handlat för att förhindra ännu större förbrytelser – våldtäkter; de sa också att blodet redan fanns där, de gjorde det bara synligt. De blev frikända när juryn hörde vittnesmålen om hur pornografi faktiskt användes vid våldtäkt och incest *från offren själva*: en våldtagen kvinna och en tonårsflicka som varit utsatt för incest.

Ni måste förstå det här också: *Feminism* har verkan; i varje fall primitiv feminism. Vi använde militant aktivism för att utmana och försöka krossa de män som lever för att skada kvinnor, det vill säga hallickarna som gör pornografi. Vi ville krossa – inte bara sätta upp några lagom gränser, utan *krossa* – deras makt att skada oss, och miljoner kvinnor, först ensamma, en och en,

Porrbål tändes utanför en porrbutik, i en aktion med appelltal och diskussioner med förbipasserande.

började att minnas, eller förstå, eller finna ord för hur hon själv hade blivit skadad av pornografi, vad som hade hänt henne på grund av den.

Innan feminister tog upp kampen mot porrproducenterna hade varje enskild kvinna utgått från, så som vi alltid gör, att endast hon hade varit utsatt för misshandel i, med, eller på grund av pornografi. Varje enskild kvinna levde i isolering, fruktan, skam. Terror skapar tystnad. Varje enskild kvinna hade levt i en tystnad som inte gick att bryta. Varje enskild kvinna hade blivit djupt skadad av våldtäkten, incesten, misshandeln; men det hade skett någonting utöver det

också, och det fanns inget ord för det, eller någon beskrivning till det.

När pornografins roll i skandepandet av sexuella övergrepp klarlagts – våldtäkt för våldtäkt, misshandel för misshandel, offer för offer – förändrades vår förståelse av det sexuella förtrycket i sig. Att prata om våldtäkt isolerat, eller kvinnomisshandel isolerat, eller incest isolerat, var att bortse från helheten i det våld som kvinnorna hade blivit utsatta för. Våldtäkt eller kvinnomisshandel eller prostitution eller incest var inte fenomen helt åtskilda från varandra.

Vi hade tänkt: en del män våldtar; en del män misshandlar; en del män knullar småflickor. Vi hade godtagit en statisk modell för manlig sexualitet: män har fetischer, till exempel att alla kvinnor ska vara blonda, eller att det alltid måste vara samma handling som leder till orgasm.

Men övergreppen skapade av pornografin var annorlunda: övergreppen var mångsidiga och sammansatta; våldsutövelserna mot varje enskild kvinna var flera och sammankopplade med varandra med varandra, sadismen var osedvanligt dynamisk. Vi fann att när pornografin skapade sexuella övergrepp, lärde män sig varje nytt trick som porrproducenterna lärde ut. Vi förstod att vad som helst som kunde skada eller förödmjuka kvinnor kunde vara sex för män som använde pornografi; och att manlig sexuell praxis ändrade sig drastiskt för att inrätta sig efter det våldsbekämpande och den degradering, så som pornografin förde fram. Vi fann att de sexuella övergreppen i en kvinnas liv var komplext sammanhängande när pornografin var en faktor: pornografi användes för att genomföra incest och efter det blev barnet använt till att göra pornografi; den porrkonsumerande äkta mannen nöjde sig inte bara med att slå sin

fru, han band henne, hängde upp henne, torterade henne, tvingade henne till prostitution och filmade henne för pornografiproduktion; när pornografi användes vid gängvåldtäkt, betydde det att gängvåldtäkten blev utförd efter ett redan existerande manuskript, ett recept, och sadismen i gängvåldtäkten förstärktes genom pornografernas bidrag. Tvångsfilmning av påtvingat sex blev ett nytt sätt att utöva sexuellt våld mot kvinnor på. Sexuellt sett, skapade pornografi koncentrationsläger villkor för kvinnor och barn. Det är ingen överdrift.

En psykolog redogjorde inför Minneapolis City Council för tre fall då pornografi använts som "receptböcker". *"Nu pågående och nyligen har jag haft klienter som blivit våldtagen med kvastskäft, tvingad till samlag med mer än 20 hundar i baksätet på en bil, bunden och given elektriska stötar i könsorganen. Alla dessa var barn i åldern 14 till 18... där gärningsmännen har läst handböcker och manuskript på natten och använt dessa som receptböcker på dagen eller hade pornografin med sig och använde den medan de utövade sexuellt våld mot barnen."*

En socialarbetare som jobbar uteslutande med tonåriga tjejer i prostitution, gav följande vittnesmål: *"Jag kan säga att jag nästan*

utan undantag aldrig haft en klient som inte blivit utsatt för prostitution genom pornografi... För några unga kvinnor innebär det att pornografi visas för dem, antingen i form av film, video eller bilder som visas som "Så här gör du det", nästan som en slags träningshandbok i utövande av prostitution... Dessutom, när en ung kvinna går på gatan, kommer många av hennes kunder fram med små papperslappar som är rivna från en tidning och säger, jag vill ha det här... det är precis som en postorderkatalog med sexhandlingar, det är vad hon förväntas utföra... En annan aspekt som spelar en stor roll i mitt arbete... är att i många fall är mina klienter offer för multi, många upprepade våldtäkter.

Dessa våldtäkter har ofta blivit antingen filmade eller fotograferade. När den unga kvinnan försökt komma undan, hotas hon med offentliggörande av dessa."

En före detta prostituerad, som vittnade på uppdrag av en grupp före detta prostituerade som var rädda för att framträda, bekräftade: "Vi introducerades alla i prostitution genom pornografi, det finns inga undantag i vår grupp, och vi var alla under 18 år."

Allting som finns i pornografi gjordes mot dessa unga prostituerade av de normala männen. För dem var de prostituerade synonyma med pornografin, men det var också alla kvinnor, inklusive fruar och döttrar. Övergreppen mot de prostituerade var inte

Symbolisk pappershallick (papirhallick på norska) placeras i en lyktstolpe i en aktion på kvinnokonferensen Nordiskt Forum, augusti 1988.

Mycket funderingar kring polisens roll väcktes 1986, då det uppdagades att Stockholmspolisens fackförening sponsrades av porrprofitören Leif Hagen.

Stockholmspolisens fackliga tidning *Föreningsnytt* gjorde reklam för Hagens olika porrtidningar samtidigt som Hagen införde gratisannonser om polisens hårda vardag i sina porrtidningar.

– Vi behöver Hagens pengar för att kunna ge ut vår facktidning, kommenterade dåvarande ordförande i Stockholms polisfack och vägrade att säga upp avtalet med Hagen.

kvalitativt annorlunda än övergreppen mot andra kvinnor. Ett utdrag ur ett nedtecknande av smärta: ”En kvinna träffade en man på ett hotellrum i 5:e distriktet. Då hon kom dit, blev hon naken fastbunden vid en stol. Hon sattes munkavle på och blev lämnad att sitta ensam i mörkret i vad hon antog vara cirka en timme. Mannen kom så tillbaka med två andra män. De brände henne med cigarettglöd och satte fast klämmor i hennes bröst. De hade flera sadomasochistiska porrtidningar med sig och visade henne flera bilder av kvinnor som till synes godtog, tyckte om

och uppmuntrade denna slags miss-handel. Hon blev fasthållen där i 12 timmar, ideligen våldtagen och slagen. Hon fick 50 dollar i betalning, eller cirka 2,33 i timmen.”

4. RASISM OCH SADISM

Rasistiskt våld förs aktivt fram i pornografin; och övergreppen har en dynamik som är typisk för porren – en utplånande sadism, brutalitet och förakt direkt kopierad från pornografin själv. Det pornografiska videospel *Custers Revenge*⁴ utlöste flera gängvåldtäkter på kvinnor i ursprungsbefolkningen i USA. I spelet försöker män fånga en ”squaw”, binda henne vid ett träd, och våldta henne. I det uttryckligen sexuella spelet går penis ut och in, ut och in. Ett offer för det här ”spelet” sa: ”Då jag blev tillfrågad om att vittna, ville jag helst slippa, för upplevelsen ligger så nära inpå, och minnena gör så ont. När jag ändå ställer upp, är det på grund av min 4-åriga dotter och andra ursprungsfolksbarn. ...Jag blev angripen av två vita män, och redan från början lät de mig förstå att de hatade mitt folk... Och de lät mig förstå att en våldtäkt av en

”squaw” närmast blev betraktat som ett hjältedåd i det vita samhället. Det hade faktiskt gjorts ett videospel som kallades ’Custers Last Stand’. De höll mig nere och medan en av dem rispade mig i ansiktet och på halsen med en knivspets, sa han: ’Vill du spela Custers Last Stand? Det är toppen, du förlorar, men det bryr du dig väl inte om, eller hur? Du gillar lite smärta, gör du inte det, squaw?’ De skrattade bägge två, och så sa han: ’Det är mycket kuk i Custers Last Stand. Du borde vara tacksam, squaw, för att hel-amerikanska grabbar som vi vill ha dig. Kanske ska vi binda dig vid ett träd och tända en eld runt dig.’”

Samma sadistiska intensitet och arrogans är tydlig i följande pornografinspirerade gängvåldtäkt på en tretton år gammal flicka. Tre män, som var i skogen för att jaga hjort, satt och tittade i porr-tidningar. När de tittade upp fick de syn på den blonda flickan. ”Där är en levande en”, sa en av dem. De tre jägarna jagade flickan, våldtog henne en efter en, slog hennes bröst med pistoler medan

⁴ Efter en lång bojkott togs spelet bort från många försäljningsställen. Men cirka 2014 dök det upp på nytt, denna gång på internet, där det nu spritts via sociala medier.

Affischklistring på porrbutik.

de hela tiden kallade henne namn från porrtdningarna som låg spridda över hela deras läger – Golden Girl, Little Godiva, och så vidare. ”Alla tre hade jaktgevär. De – två män riktade sina gevär mot mitt huvud och den första mannen slog mina bröst med sitt gevär, och de fortsatte att skratta. Så våldtog den första mannen mig, och när han var färdig började de skämta om att jag var oskuld... Så våldtog den andra mannen mig... Den tredje mannen tvingade in sin penis i min mun och sa att jag skulle göra det och jag visste inte hur. Jag visste inte vad jag skulle göra... en av männen osäkrade sitt gevär så jag försökte allt jag kunde. Så när han fick erektion, våldtog han mig. De fortsatte att skämta om vilken tur de haft som hittat

mig just då, och de skämtade om att vara oskuld. De började... sparka mig och sa att om jag ville ha mer, så kunde jag bara komma tillbaka nästa dag... Jag berättade inte för någon att jag blivit våldtagen förrän jag var tjugo år.”

Dessa män, liksom de som gängvåldtog kvinnan från ursprungsbefolkningen, hade roligt, de spelade ett spel.

Jag har citerat från några representativa men ändå förhållandevis *enkla* fall. När pornografins roll i förtrycket blivit tydlig, handlar det inte längre endast om våldtäkt eller gängvåldtäkt eller barnmisshandel eller prostitution. Vi har istället en oavbruten och komplex sadism utan några in-

byggda, eller förutsägbara, gränser för sätten eller graderna av brutalitet som kommer att användas mot kvinnor eller flickor. Vi har tortyr; vi har mördarfientlighet.

Pornografinspirerade övergrepp är speciella och lätta att känna igen, för att det är nazi-metoder använda mot kvinnokroppar: fientligheten och sadismen som de skapar är kroppsligt förödande. Då Mimi H. Silbert och Ayala M. Pines intervjuade 200 kvinnor aktiva i prostitution i San Fransisco, upptäckte de överraskande mönster av fientlighet direkt anknutet till pornografi. Det ställdes inga frågor om pornografi i intervjuerna. Men kvinnorna lämnade så mycket spontan information om pornografins roll i överfallen på dem, att

Silbert och Pines offentliggjorde de upplysningar de hade fått. Av de 200 kvinnorna hade 193 blivit våldtagna som vuxna och 178 hade blivit utsatta för sexuella övergrepp som barn. Det är 371 fall av sexuellt övervåld i en befolkning på 200 kvinnor. Tjugofyra procent av dem som blivit våldtagna nämnde att våldtäktsmannen refererat speciellt till pornografi under våldtäkten: ”... *angriparen refererade till pornografiskt material han hade sett eller läst och insisterade sedan på att offren inte bara njöt av våldtäkten, utan också av det extrema användandet av våld och brutalitet...*”

När ett offer i några fall sa till gärningsmannen att hon var prostituerad och skulle utföra den sexuella akt han önskade (för att på det sättet få honom att inte använda våld), svarade gärningsmannen *i samtliga fall* på följande sätt: ”(1) deras språk blev grövre, (2) de blev betydligt mer våldsamma, slog och mörbultade kvinnan i utökad grad, ofta med vapen som de först visat henne, (3) de nämnde att de sett prostituerade i porrfilmer, flertalet av dem nämnde speciell pornografisk litteratur, och (4) efter att ha avslutat den påtvingade vaginala penetrationen fortsatte de det sexuella övergreppet på kvinnan på sätt som de hävdade att de sett prostituerade gillade i porr-tidningar de refererade till.” Exem-

Affich från Kvinnofronten.

pelvis tilltvingad anal penetration med gevärspipa, slag över hela kroppen med gevär, knäckning av ben, eller en laddad pistol hållen mot kvinnans vagina ”medan han insisterade på att detta var det sätt hon dött på i den film han sett”.

Undersökningar visar att mellan 65 och 75 procent av kvinnorna i pornografi blivit utsatta för sexuella övergrepp som barn, ofta i form av incest, och många har som barn blivit utnyttjade i pornografi. En kvinna berättade exempelvis att hon uthärdat följande: ”Jag är incestöverlevare, jag är en ex-porrmodell och ex-prostituerad. Min incesthistoria börjar i förskoleåldern och slutar många år senare... det var med min far. Jag blev också antastad av en farbror och en präst... min far tvingade mig att utföra sexuella handlingar med män på en svensk när jag var tonåring. Jag kommer från en ’trevlig’ medelklassfamilj. Min far tjänar 80 000 dollar om året som företagsledare, han är lekmanpredikant, och alkoholist... Min far var min hallick i pornografin. Vid tre tillfällen från det jag var 9 tills jag var 16 tvingade han mig att

vara porrmodell... här i Nebraska, så, ja, det sker här också.”

Denna kvinna är nu feminist som kämpar mot pornografi. Hon lyssnar till hur män oftast debatterar huruvida pornografi gör någon skada socialt eller inte. Folk vill ha experter på området. Vi har experter. Samhället säger att vi måste bevisa skadeverkningar. Vi har bevisat skadeverkningar. Det vi måste bevisa är att kvinnor är att betrakta som tillräckligt mycket människor för att skadan ska spela någon roll. Som en liberal så kallad feminist uttalade nyligen: ”Vad slags skada gör väl pornografin? Ett pappersutklipp?”

Denna kvinna var utsedd att sitta i den så kallade Meese-kommissionen.⁵ Hon hade tillbringat ett år av sitt liv med att sätta sig in i våldshandlingarna mot kvinnor i pornografi och till att lyssna till livshistorier berättade av kvinnor som utsatts för övergrepp kopplade till pornografi. Kvinnor hade inte särskilt mycket människovärde för henne.

⁵ Uppkallad av pornograferna och deras allierade efter högermannen Edwin Meese, var kommissionen i själva verket tillsatt av den moderate, tidigare justitiekanslern, William French Smith.

5. YTTRANDEFRIHETEN OCH PORNOGRAFIN

smärta och ensamhet, började kvinnor inse, och så småningom ge ord åt sanningen, först för sig själva, och sen till andra. Nu har kvinnor lämnat vittnesmål till regeringsutnämnda kommissioner, på offentliga möten, i radio, på tv, på seminarier som arrangerats av liberala feminister som tycker att allt detta är så smutsigt, så deklasserat, *så olyckligt*. Speciellt hatar de liberala feministerna att den här pornografimeten – eftersom den har något med övergrepp mot kvinnor att göra – skulle kunna störa deras egna högst behagliga politiska allianser med alla dessa normala män, konsumenterna, som ju också råkar vara deras, ja, vänner. De vill inte att stanken från denna typ av sexuellt förtryck – så grovt och direkt för nöjes skull och för profit – ska spilla över på dem. För dem betyder feminism att göra karriär, inte att kämpa mot förtryck.

Här står vi: gråt för oss. Sam-

hället, med alltför många vänsterliberala feministers samtycke, säger att pornograferna *inte* får stoppas, eftersom alla människors frihet är avhängig porrproducenternas frihet att utöva ”yttrandefrihet”. Kvinnan som kvävs och hängts upp är fortfarande deras version av ”yttrandefrihet”. På deras förvrängda vänsterliberala språk kallas det *censur* att stoppa dem.

Medborgarrättslagen – ett blygsamt bidrag så tillvida att den inte har särskilt stor genomslagskraft – antogs två gånger i Minneapolis, och bägge gångerna använde borgmästaren sitt veto. I Indianapolis, som är en mer konservativ stad än Minneapolis (där till och med liberala feminister är medlemmar i det republikanska partiet), antogs en begränsad version av lagen: med *begränsad* menas att bara väldigt våldsamt pornografi omfattades av lagen. I Indianapolis definierades

pornografi som den grafiska, sexuellt uttalade underordningen av kvinnor på bild och/eller i ord, som också innehöll våldtäkt, smärta, förödmjukelse, penetration av saker eller djur, eller lemlästning. Män, barn och transsexuella som utnyttjades på detta sätt kunde också använda sig av lagen.

Lagen innebar att porrproducenterna blev juridiskt och ekonomiskt ansvariga för den skada de utsatte kvinnorna för. Pornografiproducenter, de som ställde ut pornografi, säljare och distributörer kunde åtalas för trafficking genom pornografi. Den som blev tvingad att delta i produktion av pornografi, kunde stämma producenterna, säljarna, distributörerna och utställarna inför domstol för att ha profiterat på tvånget, och hon kunde kräva att produkten hon tvingats delta i togs bort från marknaden. Den som tvingades att se på pornografi i sitt hem, på jobbet, i skolsammanhang eller offentligt, kunde stämma den eller de som stod för tvånget, vare sig

det var en enskild person (till exempel en arbetsgivare) eller en institution (till exempel ett universitet). Den som blev överfallen eller skadad på grund av en viss pornografisk produkt, kunde stämma porrproducenten och begära skadestånd samt kräva att pornografen det handlade om skulle tas ner från hyllorna. I denna lag är pornografi korrekt definierad, nämligen som könsdiskriminerande praktik. Pornografins påverkan på kvinnors status är att bibehålla alla kvinnor som andrangeringsmänniskor: som mål för aggression och underlägsna som medborgare.

Domstolar i USA har förklarat medborgarrättslagen i Indianapolis som grundlagsstridig. En federal rättsinstans uttalade att pornografi medförde all den skada mot kvinnor som vi sagt att den gjorde – att den orsakade oss både fysisk skada och underlägsenhet som medborgare – men det faktum att den lyckas skada oss bevisar bara yttrandefrihetens

Förlöjligande är också ett sätt att försöka knäcka kvinnors kamp mot porren. Så här skildrades vårt porrbål i de avslutande rutorna i en serie i Aftonbladets söndagstidning, våren 1985.

TV intervjuar Kvinnofronten i samband med en aktion utanför porrbutik i Stockholm, 1985.

makt. Därför måste den anses vara skyddat ord. Jämfört med hallickarna har kvinnor inga rättigheter.

De goda nyheterna är att pornograferna har stora problem, och att det är vi som är orsaken till problemen. *Playboy* och *Penthouse* har bägge allvarliga ekonomiska problem. *Playboy* har under flera år förlorat prenumeranter och därmed sin bas för annonser, både *Playboy* och *Penthouse* har förlorat tusentals återförsäljare för sina varor under de senaste åren. Vi har berövat dem deras legitimitet.

De dåliga nyheterna är att vi har problem. Mycket pornografiinspirerat våld riktas mot oss. De

gör oss, våra kroppar, till pornografi i sina tidningar och säger till de normala männen att de ska ge oss en ordentlig omgång. Vi blir förföljda, överfallna, hotade. Det har skjutits med skarpa skott in i ett feministiskt anti-pornograficenter. Feminister har blivit trakasserade och tvungna att flytta från sina hem. Och pornograferna har fått ett gäng flickor (som dessa kvinnor själva kallar sig) att jobba för dem: inte de fega vänsterliberalerna, utan riktiga förrädare som har organiserat sig just i syfte att motsätta sig medborgarrättslagstiftning på området, och för att skydda porrproducenterna från vår politiska aktivism – pornografi borde inte vara en fråga för feminister, säger dessa så kallade

feminister. De säger: Pornografi är kvinnohatande, *men...* och *men'* et i det här fallet ska vara att den frigör oss. Men offren för pornografi kan och har vittnat om att den "frigjordheten" för män gör att kvinnor skadas.

Dessa kvinnor kallar sig feminister. Några av dem arbetar med jämställdhetslagen (en hittills förlorad kamp), eller rätten till abort, eller för lika lön eller för lesbiskas och homosexuellas rättigheter. Men nu organiserar de sig för att hindra oss från att stoppa porrproducenterna.

De flesta av dessa kvinnor som själva anser sig vara feminister, men som arbetar för att beskydda pornografin, är advokater eller akademiker: jurister av samma typ som de som vände ryggen åt *Snuff*. Akademiker som tror att prostitution är romantiskt, en okuvad kvinnlig sexualitet. Men vilka de än är, vad de än tror att de håller på med, så är det allvarligaste med dem att de ignorerar de kvinnor som har skadats, för att stället hjälpa hallickarna som skadar kvinnorna. De är förrädare, inte feminister.

Det kan hända att porrproducenterna lyckas knäcka oss. Våldet mot oss – i pornografin, i media allmänt, bland män – trappas snabbt och farligt upp. Ibland är vår förtvivlan fruk-

tansvärd. Men vi har inte gett upp än. Det finns ett motstånd här, ett äkta motstånd. Jag har knappt ord för hur modiga och fantastiska dessa motståndskämpar är. Eller hur maktlösa och sårade. Helt klart är att: det är de mest maktlösa kvinnorna, de mest utnyttjade kvinnorna, som är de kvinnor som slåss mot pornografin. Våra mer privilegierade systrar föredrar att låta bli att välja sida. Det är en otrevlig kamp, helt klart. Feminismen dör här därför att så många kvinnor som säger att de är feminister är förrädare eller fega. Feminismen är storslagen och militant här därför att de mest maktlösa kvinnorna sätter sina liv på spel för att konfrontera maktens män, för alla kvinnors skull. Var stolta över oss för att vi kämpar. Var stolta över oss för att vi har kommit så här långt. Hjälp oss om ni kan. Pornograferna kommer att göra allt de kan för att stoppa oss. Vi kommer inte att ge upp.

De vet det – och nu vet också ni det.

Love,

Andrea Dworkin

FOTO: ANNETTE WENDLER

Demonstration mot pornografi, Stockholm 1985.

SVENSK LAGSTIFTNING

Fram till 1970 hade Sverige en lag om *sårande av tukt och sedlighet*, dit pornografi räknades. Justitieminister Lennart Geijer tillsatte en utredning som föreslog att lagen skulle tas bort. Flera remissinstanser skrev att det åtminstone borde finnas en lag mot att utnyttja *barn* i pornografi, men Geijer drev hårt att all lagstiftning mot pornografi skulle bort. Så blev det 1971.

Det tog sedan tio år innan vi feminister lyckades driva igenom en lag mot *barnpornografi* och en lag mot det grövsta våldet, så kallad *olaga våldsskildring*. De lagarna har sedan ändrats ett antal gånger sedan dess.

När detta skrivs pågår ett arbete för att än en gång ändra lagstiftningen, så det bästa sättet att få veta vad som gäller är att gå in på riksdagens hemsida och läsa direkt i Brottsbalken.

FOTO: ANNETTE WENDLER

Demonstration mot pornografi, Stockholm 1985.

KVINNOFRONTEN

...feministisk, aktivistisk, envis och irriterande...

KVINNOFRONTEN är en partipolitiskt oberoende aktivistisk kvinnoorganisation, som bildades 1977.

Vi arbetar mot allt förtryck av tjejer och kvinnor utifrån vår plattform med konkreta krav i olika frågor.

Kvinnofronten har både lokala grupper, som bygger på var medlemmarna bor, och arbetsgrupper, som samarbetar över hela landet omkring särskilda ämnen.

På somrarna ordnar vi sommarläger där medlemmar och intresserade från hela landet deltar. Det blir ett peppande sätt att mötas, utbyta erfarenheter och inspirera varandra, där vi varvar föreläsningar, diskussioner och andra aktiviteter. Vi har också ett väldigt populärt

nyhetsbrev för medlemmar: *Ordet är ditt, syster!*

Kvinnofronten vill vara en platt organisation, där alla medlemmar kan påverka. Därför har vi ingen styrelse, utan har delat upp allt organisatoriskt arbete på olika centrala grupper.

Vi arbetar utåtriktat med aktivism och folkupplysning, men också med parlamentariskt arbete, som remissvar till statliga utredningar i ämnen som rör tjejer och kvinnor.

Grunden för Kvinnofronten är det kollektiva arbetet, där vi kan peppa varandra, utveckla vår gemensamma analys och arbeta tillsammans med konkreta feministiska krav kring viktiga frågor.

*Systerskap ger styrka
- kom med i Kvinnofronten!*

1986

BREV FRÅN EN KRIGSZON

Det första häftet i Kvinnofrontens nya serie av *Historiska feministiska texter i nyutgåva* är den amerikanska poeten, filosofen, författaren och feministiska aktivisten **Andrea Dworkins** starka text *Brev från en krigszon*.

Hon beskriver amerikanska feministers kamp mot porrindustrin under 1980-tal, och vad porren gör mot kvinnor som utnyttjas i mainstreamporren eller som utnyttjas till följd av mäns konsumtion av porr.

Kvinnofronten publicerade texten första gången 1989. Bilderna i detta häfte är desamma som när vi första gången publicerade texten, det vill säga exempel från vår egen vardag och kamp mot porrindustrin.

EN BROSCHYR FRÅN KVINNOFRONTEN

ISBN 978-91-978519-9-2